

Briselē, 2023. gada 30. oktobrī
(OR. en)

14732/1/23
REV 1

LIMITE

FISC 241
ECOFIN 1095

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Divu pīlāru risinājums attiecībā uz tādu nodokļu problēmu novēršanu, kas rodas no ekonomikas digitalizācijas – Padomes paziņojums

1. Tādu nodokļu problēmu novēršana, kas rodas no ekonomikas digitalizācijas, joprojām ir svarīgākā ES prioritāte. Eiropadome savos 2017. gada 19. oktobra secinājumos ¹ jau uzsvēra nepieciešamību pēc digitālajam laikmetam atbilstošas efektīvas un taisnīgas nodokļu sistēmas. Eiropadome arī uzsvēra, ka ir svarīgi panākt, lai visi uzņēmumi maksātu taisnīgu nodokļu daļu un lai tiktu nodrošināti globāli vienlīdzīgi konkurences apstākļi saskaņā ar darbu, kas patlaban notiek ESAO.
2. Darbs šajā jomā kopš 2017. gada ir bieži bijis Padomes un tās darba sagatavošanas struktūru darba kārtībā ² un ticis regulāri apkopots Padomes ziņojumos Eiropadomei par nodokļu jautājumiem ³.

¹ Dok. EUCO 14/17.

² Sk., piemēram, Padomes 2017. gada secinājumus “Par pievēršanos izaicinājumiem, kas saistīti ar nodokļu piemērošanu digitālā ekonomikā gūtai peļņai” (dok. 15175/17).

³ Sk., piemēram, dok. 9970/21 6.–18. punktu; dok. 13336/20 13.–20. punktu; dok. 8891/20 13.–26. punktu.

3. Šajā kontekstā galvenā prioritāte joprojām ir notiekošais darbs pie starptautisko noteikumu reformas attiecībā uz nodokļu uzlikšanu daudz nacionālu uzņēmumu peļņai. ESAO/G20 *BEPS* jomā izveidotais iekļaujošais satvars 2021. gada 8. oktobrī panāca vienošanos par šīs reformas galvenajiem aspektiem: paziņojums par divu pīlāru risinājumu attiecībā uz tādu nodokļu problēmu novēršanu, kas rodas no ekonomikas digitalizācijas (“ESAO/G20 *BEPS* jomā izveidotā iekļaujošā satvara 2021. gada oktobra paziņojums”) ⁴. Visas ES dalībvalstis ir paudušas atbalstu šim paziņojumam.
4. Kopš tā laika darbs pie otrā pīlāra ir virzījies uz priekšu ātrāk nekā pie pirmā pīlāra: ESAO paraugnoteikumus “Nodokļu problēmas, ko rada ekonomikas digitalizācija – Globālie nodokļu bāzes samazināšanas novēršanas paraugnoteikumi (otrais pīlārs)” 2021. gada 14. decembrī apstiprināja ESAO/G20 *BEPS* jomā izveidotais iekļaujošais satvars. Arī visas dalībvalstis ir apņēmušās ievērot šos noteikumus. Padome (*ECOFIN*) 2021. gada 7. decembrī savā ziņojumā Eiropadomei par nodokļu jautājumiem atkārtoti apstiprināja, ka tā stingri atbalstīs globālo minimālo nodokļu reformu, un apņēmas ātri īstenot minēto reformu, izmantojot Savienības tiesību aktus ⁵.
5. Pēc Padomes (*ECOFIN*) 2022. gada 6. decembra sanāksmes, izmantojot rakstisko procedūru ⁶, tika pieņemta Padomes Direktīva (ES) 2022/2523 (2022. gada 14. decembris) par globāla minimālā nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā (“Otrā pīlāra direktīva”) ⁷. Lai nodrošinātu, ka otrā pīlāra (jo īpaši *GloBE* noteikumu) īstenošana visā ES ir konsekventa un saderīga ar ES tiesību aktiem, Otrā pīlāra direktīva ietver nepieciešamos ESAO paraugnoteikumu pielāgojumus.

⁴ Pieejams šajā vietnē: <https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.htm>.

⁵ Dok. 14767/21, 6.–12. punkts.

⁶ Dok. 15349/22 + COR 1.

⁷ OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp.

6. Ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, ka tiek īstenots arī pirmais pīlārs. Padome savā paziņojumā, ko tā apstiprināja, pieņemot Otrā pīlāra direktīvu ⁸, sniedza apstiprinājumu savam pastāvīgajam atbalstam darbam ESAO *BEPS* jomā izveidotajā iekļaujošajā satvarā. Padome turklāt norādīja, ka tā pilnībā apņemas sekmīgi pabeigt pašreizējo darbu pie pirmā pīlāra elementiem, tostarp daudzpusējās konvencijas.
7. Kā noteikts Otrā pīlāra direktīvā, Komisija 2023. gada 30. jūnijā nāca klajā ar progresu ziņojumu par pirmo pīlāru ⁹. Komisija savā ziņojumā norādīja, ka tā atzinīgi vērtē lielās pūles un līdz šim panākto progresu, un mudināja visus dalībniekus panākt pēdējo uzrāvienu, lai pirmā pīlāra īstenošanai vienotos par daudzpusējo konvenciju. Komisija apstiprināja, ka tā darīs visu iespējamo, lai nodrošinātu savlaicīgu un konsekventu pirmā pīlāra īstenošanu ES līmenī.
8. ESAO *BEPS* jomā izveidotais iekļaujošais satvars 2023. gada jūlijā paziņoja, ka ir turpinājies progress attiecībā uz atlikušajiem divu pīlāru reformas elementiem, kā izklāstīts tā noslēguma paziņojumā par divu pīlāru risinājumu attiecībā uz tādu nodokļu problēmu novēršanu, kas rodas no ekonomikas digitalizācijas ¹⁰. Attiecībā uz otro pīlāru iekļaujošais satvars 2023. gada 13. jūlijā pieņēma dokumentu paketi, kas ietvēra vienošanos par *GloBE* informācijas deklarācijas datu punktiem un turpmākus administratīvus norādījumus, jo īpaši par divām jaunām “drošības zonām” ¹¹. Prezidentvalsts (2023. gada 14. jūlijā) sniedza Padomei (*ECOFIN*) aktuālo informāciju par šiem jautājumiem ¹².

⁸ Dok. 15349/22 + COR1.

⁹ Dok. 11298/23.

¹⁰ <https://www.oecd.org/tax/beps/outcome-statement-on-the-two-pillar-solution-to-address-the-taxchallenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-july-2023.pdf>

¹¹ <https://www.oecd.org/tax/beps/administrative-guidance-global-anti-base-erosion-rules-pillar-two-july-2023.pdf>

¹² Dok. 11223/23.

9. Līdz šim ESAO *BEPS* jomā izveidotā iekļaujošā satvara progress ir turpinājies saskaņā ar pārskatīto grafiku. Attiecībā uz otro pīlāru daudzpusējais instruments par nodokļu uzlikšanas noteikumu (*STTR*) ir darīts pieejams parakstīšanai 2023. gada 2. oktobrī ¹³. Šis instruments ļaus valstīm efektīvi īstenot *STTR* spēkā esošajos divpusējos nodokļu nolīgumos. Progress ir panākts arī attiecībā uz pirmā pīlāra pamatelementu (summa A un summa B) pārējiem aspektiem un daudzpusējo konvenciju, ar kuru tiks īstenota summa A. Nodokļu jautājumu darba grupā (augsta līmeņa darba grupā) delegācijas tiek regulāri informētas par pašreizējo stāvokli šajās sarunās.
10. Ņemot vērā notiekošo darbu un divpusējos kontaktus šajos jautājumos, prezidentvalsts ierosināja dalībvalstīm apspriest iespēju, ka Padome (*ECOFIN*) atkārtoti apstiprina savu politisko atbalstu divu pīlāru risinājumam, jo šīs sarunas tuvojas noslēgumam. Paredzams, ka šajā kontekstā paziņojumu sniegs arī Komisija.
11. Pēc nodokļu atašeju sanāksmes 13. oktobrī un turpmākas divpusējas saziņas visas delegācijas ir norādījušas, ka tās būtu gatavas atbalstīt Padomes deklarācijas projekta tekstu, kas izklāstīts šīs piezīmes I pielikumā. Tiek uzskatīts, ka šī vienošanās arī paredz to, ka Komisija nāks klajā ar paziņojumu, kas jāiekļauj tās pašas Padomes sanāksmes protokolā, kā izklāstīts šīs piezīmes II pielikumā.
12. Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta:
- apstiprināt Padomes paziņojuma projektu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā,
 - ieteikt Padomei kādā no nākamajām sanāksmēm apstiprināt šo paziņojumu kā darba kārtības “A” punktu (“jautājums, par kuru nav plānotas diskusijas”),
 - pieņemt zināšanai Komisijas paziņojumu (izklāstīts šīs piezīmes II pielikumā), ko Komisija plāno sniegt tajā pašā sanāksmē, kad Padome apstiprinās savu paziņojumu.

¹³ [Starptautiskā sabiedrība pieņem daudzpusēju konvenciju, lai veicinātu globālu minimālo nodokļu uzlikšanas noteikuma īstenošanu – ESAO](#)

PADOMES PAZIŅOJUMA PROJEKTS

“Padome:

- I) atgādina savu paziņojumu, ko tā apstiprināja, pieņemot Padomes Direktīvu (ES) 2022/2523 (2022. gada 14. decembris) par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā ¹;
- II) atzinīgi vērtē progresu, ko ESAO/G20 *BEPS* jomā izveidotais iekļaujošais satvars (Iekļaujošais satvars) panācis, pabeidzot daudzpusējo konvenciju, ar kuru īsteno pirmo pīlāru, lai tā būtu ātri pieejama parakstīšanai, un norāda uz progresu, kas panākts saistībā ar summu B;
- III) atkārtoti pauž nemainīgu atbalstu pašreizējam darbam šajā jomā, ņemot vērā visu dalībvalstu intereses, lai nodrošinātu, ka visi uzņēmumi godīgi maksā savu nodokļu daļu no peļņas, kas gūta, tiem darbojoties ES, kā norādīts 2020. gada 27. novembrī apstiprinātajos Padomes secinājumos par taisnīgu un efektīvu nodokļu uzlikšanu atvēršanās laikā, par digitalizācijas radītajiem izaicinājumiem nodokļu jomā un labu nodokļu pārvaldību ES un ārpus tās;
- IV) atzinīgi vērtē un atbalsta Iekļaujošā satvara panākto vienošanos par precizējumiem attiecībā uz otrā pīlāra piemērošanu, kas ietverti Iekļaujošā satvara 2022. gada decembrī, 2023. gada februārī un 2023. gada jūlijā apstiprinātajos administratīvajos norādījumos, tostarp pārejas noteikumu par nepietiekami apliktu peļņu un kvalificēta minimālā vietējā virsnodokļa piemērošanu “drošības zonām”, jaunās norādes par pārnesamiem nodokļu kredītiem, kā arī pārejas pārskatu sniegšana par katru valsti attiecībā uz “drošības zonām” un *GloBE* informācijas deklarāciju;

¹ Padomes Direktīva (ES) 2022/2523 (2022. gada 14. decembris) par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā, OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp.

- V) pieņem zināšanai Eiropas Komisijas paziņojumu un jo īpaši atzinīgi vērtē tās viedokli, ka administratīvie norādījumi, ko Iekļaujošais satvars apstiprināja 2022. gada decembrī, 2023. gada februārī un 2023. gada jūlijā, ir saderīgi ar Otrā pīlāra direktīvu;
- VI) atzīst, ka, dalībvalstīm piemērojot Otrā pīlāra direktīvu, ir jānodrošina saskaņotība ar iepriekš minētajiem dokumentiem, lai izvairītos no neatbilstības vai atšķirīgu standartu piemērojamības;
- VII) atgādina, ka Otrā pīlāra direktīvas apsvērumos ir minēta Iekļaujošā satvara izstrādāto norādījumu kā ilustrācijas vai interpretācijas avota izmantošana, un norāda uz ES dalībvalstu nodomu ievērot šos norādījumus, Otrā pīlāra direktīvu transponējot savos tiesību aktos, lai izvairītos no atšķirībām un nekonsekvences minētās direktīvas noteikumu interpretācijā.”

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Eiropas Komisija atzinīgi vērtē visas vienošanās, kas laikposmā no 2022. gada decembra līdz 2023. gada jūlijam panāktas ESAO/G20 iekļaujošajā satvarā *BEPS* jomā. Šīs vienošanās ir svarīgs pagrieziena punkts virzībā uz divu pīlāru risinājuma pabeigšanu un pilnīgu īstenošanu, lai risinātu nodokļu problēmas, ko rada ekonomikas digitalizācija.

Attiecībā uz **pirmo pīlāru** Komisija atzinīgi vērtē daudzpusējās konvencijas teksta nodošanu atklātībai un panākto tehnisko vienošanos par galvenajiem A summas jautājumiem, kas paver ceļu nodokļu uzlikšanas tiesību daļējai pārdalei starp dalībniekiem.

Komisija arī uzsver, ka B summa notiekošajā starptautiskās nodokļu sistēmas reformā ir svarīgs elements, kas vienkāršo transfertcenu noteikšanu un uzlabo juridisko noteiktību.

Komisija pilnībā atbalsta mērķi panākt, lai vienošanās stātos spēkā pēc iespējas ātrāk, un turpinās strādāt pie tā, lai nodrošinātu sekmīgu īstenošanu ES. Tā aicina dalībvalstis bez kavēšanās parakstīt un ratificēt daudzpusējo konvenciju.

Attiecībā uz **otro pīlāru** Eiropas Komisija atzinīgi vērtē *ECOFIN* padomes (2023. gada 9. novembra) paziņojumu.

Komisija uzskata, ka ESAO/G20 Iekļaujošā satvara *BEPS* jomā 2022. gada decembrī, 2023. gada februārī un 2023. gada jūlijā apstiprinātie administratīvie norādījumi ir saderīgi ar Padomes Direktīvu (ES) 2022/2523 (2022. gada 15. decembris) par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā (otrā pīlāra direktīva). Komisija mudina visas dalībvalstis bez kavēšanās transponēt otrā pīlāra direktīvu un turpinās atbalstīt dalībvalstu centienus šajā jomā.